

KL-1668

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) Examination

April / May - 2013

Paper - CC - 405 : Gandhian Economics (I.D.)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

૧ સ્વદેશી એટલે શું ? ગાંધીજીનો સ્વદેશી ખ્યાલ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૧ ગાંધીજીના મતે ગરીબી અને બેરોજગારી દૂર કરવા કયા ઉપાયો કરવા જોઈએ ? ૧૪

૨ ગાંધીજીના વાલીપણા (ટ્રસ્ટીશીપ)ના સિદ્ધાંતનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

અથવા

૨ વર્તમાન સમયમાં ગાંધીજીના ગ્રામવિકાસ અને ઔદ્યોગિક વિકાસના ખ્યાલ કેટલા ઉપયોગી છે ? ૧૪

૩ ગમે તે બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૨૦

(૧) ગ્રામોદ્ધાર માટે ગાંધીજીના પ્રયાસો

(૨) ગાંધીજીનો યંત્રો પ્રત્યેનો અભિગમ

(૩) ગાંધીજીની રચનાત્મક પ્રવૃત્તિમાં ખાદીનું મહત્ત્વ

(૪) ગાંધીજીના આર્થિક વિચારોના અમલમાં આવતા અંતરાયો.

૪ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે છ)

(૧) કયું પુસ્તક વાંચવાથી ગાંધીજીના જીવનમાં મહત્ત્વનું પરિવર્તન આવ્યું ? ૧૨

- (૨) ગાંધીજીએ યંત્રોનો વિરોધ કયા પુસ્તકમાં દર્શાવ્યો છે ?
- (૩) સ્વદેશી ભાવનાની હિમાયત કયા નેતાઓએ કરી હતી ?
- (૪) રેટીયાની શોધ કોણે અને કઈ જગ્યાએથી કરી હતી ?
- (૫) ગ્રામોદ્યોગના પુનરુદ્ધાર માટે ગાંધીજીએ કઈ સંસ્થાઓ સ્થાપી હતી ?
- (૬) સ્વાતંત્ર્ય પહેલાં દેશમાં કેટલા મજૂરસંઘો હતા ? કયા ?
- (૭) સંકલિત ગ્રામવિકાસ યોજના શું છે ?
- (૮) યુવાનો નાના ઉદ્યોગ શરૂ કરી શકે તે માટે કઈ યોજના શરૂ કરાઈ છે ?

૫ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો :

૧૦

- (૧) યંત્રોના ઉપયોગથી કઈ સમસ્યા સર્જાય છે ?
 - (a) બેકારી
 - (b) મોંઘવારી
 - (c) ભ્રષ્ટાચાર
 - (d) ગરીબી
- (૨) પરદેશી કાપડની હોળીનો કાર્યક્રમ મુંબઈમાં ક્યારે થયો હતો ?
 - (a) ૩૧ જુલાઈ, ૧૯૧૯
 - (b) ૩૧ જુલાઈ, ૧૯૨૦
 - (c) ૩૧ જુલાઈ, ૧૯૨૧
 - (d) ૩૧ જુલાઈ, ૧૯૨૩
- (૩) હાથવણાટનું કામ કયા નેતાએ ઉપાડ્યું હતું ?
 - (a) ગંગાબહેન
 - (b) ઈન્દુલાલ યાજ્ઞિક
 - (c) મગનલાલ ગાંધી
 - (d) કોઈ જ નહિ
- (૪) ગાંધીજીએ રેટીયાને કોની સાથે સરખાવ્યો હતો ?
 - (a) સૂર્ય
 - (b) ચંદ્ર
 - (c) તારા
 - (d) ગ્રહ
- (૫) ગાંધીજીના દર્શન અને અર્થશાસ્ત્ર બન્નેનો પાયાનો સિદ્ધાંત કયો છે ?
 - (a) શરીર શ્રમ
 - (b) ઉદ્યોગ વિકાસ
 - (c) સ્વદેશી
 - (d) કોઈ જ નહિ

- (દ) કુટિર ઉદ્યોગના આધારે આર્થિક વિકાસનું સૂચન કોણે કર્યું હતું ?
- (a) રાનડે (b) ગોખલે
(c) ગાંધીજી (d) કુમારપ્પા
- (૭) ટ્રસ્ટીશીપ સિદ્ધાંત સામંતશાહી જેવો છે આવું વિધાન કોનું છે ?
- (a) ઘનશ્યામદાસ બિરલા
(b) મોતીલાલ નહેરુ
(c) ગાંધીજી
(d) ગુનારમીડરલ
- (૮) રાષ્ટ્રીય મહાસભાના પ્રથમ અને દ્વિતીય યોજનામાં કઈ બાબત ઉપર પ્રાધાન્ય અપાયું હતું ?
- (a) કૃષિ સુધાર (b) ભૂમિ સુધાર
(c) જળશુદ્ધિકરણ (d) સિંચાઈ યોજના
- (૯) સંસદ દ્વારા સમાજવાદી સમાજરચનાનો સ્વીકાર ક્યારે થયો ?
- (a) ૧૮૫૭ (b) ૧૯૫૦
(c) ૧૯૫૪ (d) ૧૯૬૦
-